

Pravilnik o uslovima u pogledu prevoznih sredstava u kojima se prevoze životinje

Na osnovu člana člana 23. stav 8. Zakona o dobrobiti životinja („Službeni glasnik RS”, broj 41/09),
Ministar poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede uz saglasnost Ministra za infrastrukturu, donosi
Pravilnik o uslovima u pogledu prevoznih sredstava u kojima se prevoze životinje (Objavljeno u
„Službenom glasniku R S”, broj 14/10),

Član 1.

Ovim pravilnikom se propisuju bliži uslovi koje moraju da ispune prevozna sredstva u kojima se prevoze životinje (u daljem tekstu: prevozna sredstva).

Član 2.

Pojedini izrazi upotrebljeni u ovom pravilniku imaju sledeće značenje:

- 1) navigacioni sistem je satelitski ili drugi tehnološki sistem, koji obezbeđuje sveobuhvatno, trajno, tačno i sigurno pozicioniranje prevoznog sredstva;
- 2) kontejner je sanduk, kutija, kavez ili bilo koja druga čvrsta konstrukcija za transport životinja u prevoznom sredstvu;
- 3) brod za prevoz životinja je prevozno sredstvo vodnog saobraćaja koje je namenjeno za prevoz životinja, izuzev trajekta ili broda sa pokretnim kontejnerima u kojima su smeštene životinje;
- 4) duži prevoz je svaki prevoz koji traje duže od osam časova a počinje utovarom prve životinje u prevozno sredstvo i završava se istovarom poslednje životinje.

Član 3.

Prevozna sredstva i oprema za prevoz životinja treba da budu izrađeni tako da se:

- 1) izbegnu povrede, bol, patnja i mučenje životinja;
 - 2) obezbedi sigurnost životinja tokom prevoza;
 - 3) spreči mogućnost da životinje pobegnu ili ispadnu iz prevoznog sredstva;
 - 4) obezbedi zaštita životinja od nepovoljnih vremenskih prilika i ekstremnih temperatura;
 - 5) obezbedi dovoljno slobodnog prostora iznad životinje, koja stoji u svom prirodnom položaju u cilju održavanja cirkulacije;
 - 6) obezbedi pristup životinjama, da one mogu da se pregledaju i da im se pruži odgovarajuća nega;
 - 7) obezbedi kvalitet i kvantitet vazduha, koji odgovara vrstama životinja koje se prevoze;
 - 8) omogući lako čišćenje i dezinfekcija;
 - 9) obezbedi podna površina koja sprečava klizanje;
 - 10) obezbedi podna površina koja na najmanju moguću meru smanjuje izlivanje urina i fecesa;
 - 11) obezbedi dovoljno osvetljenje za pregled i brigu o životinjama tokom prevoza.
- Prevozna sredstva i oprema za prevoz životinja treba da budu dovoljno čvrsti da izdrže težinu životinje i opterećenje pri kretanju prevoznog sredstva.
- Prevozna sredstva u kojima se nalaze pregrade za grupisanje i zaštitu životinja treba da budu lake za rukovanje.

Za životinje koje moraju da budu vezane, treba obezbediti adekvatnu opremu u prevoznom sredstvu. Kontejneri u kojima životinje ne mogu da se vide treba da imaju na vrhu jasnu oznaku koja ukazuje na

prisustvo

životinja.

Član

4.

Podovi u prevoznom sredstvu se izrađuju od nerđajućeg materijala koji se lako održava i koji omogućuje da se izbegne neudobnost, stres i povrede životinja.

Član

5.

Prevozno sredstvo mora da ima adekvatnu ventilaciju, imajući u vidu broj i vrstu životinja koje se prevoze. Ventilacija treba da obezbedi dovoljno kiseonika životinjama, ukloni neprijatne mirise i gasove i reguliše temperaturu i vlažnost. Kontejneri se smeštaju tako da ne ometaju ventilaciju.

Član

6.

Prevozno sredstvo je opremljeno svetlosnim uređajem, fiksnim ili prenosnim koji je dovoljan za pregled, hranjenje i napajanje životinja.

Član

7.

Oprema za utovar i istovar izrađuje se tako da spreči povrede i patnju životinja i obezbedi njihovu sigurnost, kao i da se lako čisti, pere i dezinfikuje. Oprema za utovar i istovar mora da ima bočnu zaštitu, a njen pod ne sme da bude klizav. Utovar i istovar se obavlja pomoću odgovarajućih rampi, liftova ili utovarnih ograda. Oprema za utovar i istovar mora da odgovara nameni i da bude ispravna. Rampe za svinje, telad i konje moraju da budu pod nagibom do 20°, što je 36,4% u horizontali, a rampe za ovce i goveda, izuzev teladi, pod uglom od 26°34', što je 50% u horizontali. Rampe čiji je nagib veći od 10°, što je 17,6% u horizontali rampe moraju da budu snabdevene lestvama i bočnim barijerama, kako bi se životinje pele i spuštale duž rampe bez poteškoća i rizika od povreda. Platforme koje se dižu i gornje platforme moraju da imaju bezbednosne ograde.

Član

8.

Svaki železnički vagon i drumsko vozilo u kojima se prevoze životinje mora da bude jasno i vidljivo obeleženo, tako da ukazuje na transport živih životinja.

Član

9.

Brod za prevoz životinja mora da ima:

- 1) ogradu, obore i palube koji odgovaraju životinjama koje se prevoze i koji su dovoljno čvrsti, što se izračunava prilikom izgradnje ili rekonstrukcije broda u skladu sa posebnim propisima;
- 2) alarm za uzbunjivanje u slučaju prekida električne energije, kvara ventilacionog sistema, osvetljenja, sistema snabdevanja svežom vodom i drenažnog sistema koji je ugrađen u kormilarnicu;
- 3) izvor električne energije dovoljno jak da trajno obezbedi ventilacioni sistem i sistem rasvete u uslovima normalnog rada broda i rezervni izvor električne energije koji može tri dana da zameni osnovni izvor;
- 4) odgovarajuće prolaze, rampe i hodnike između keja i palube broda;
- 5) prolaze u brodu koji odgovaraju vrsti životinja koje se prevoze;
- 6) drenažni sistem i odvođe odgovarajućeg kapaciteta kojima se otpadne vode prazne pomoću pumpi ili izbacivača vode, kao i rezervne pumpe u slučaju kvara;
- 7) odvojene prostore za zalihe sveže vode, hrane i odgovarajuće prostirke za životinje;
- 8) sistem za kontinuirano snabdevanje svežom vodom, dovoljan broj pojilica i rezervni crpni sistem za napajanje svežom vodom za slučaj kvara u primarnom sistemu;
- 9) opremu za hranjenje životinja;
- 10) protivpožarnu opremu u prostoru u kome se nalaze životinje u skladu sa posebnim propisima;

11) odgovarajući ventilacioni sistem, dovoljnog kapaciteta koji omogućava:
-40 izmena vazduha u satu, ako se radi o zatvorenom prostoru visine do 2,30 m;
-30 izmena vazduha u satu, ako se radi o zatvorenom prostoru visine veće od 2,30 m;
-75% od kapaciteta iz prve i druge alineje ove tačke, ako se radi o prostoru koji je delimično zatvoren.

Član 10.

Na trajektu se životinje prevoze u drumskim vozilima, železničkim vagonima i kontejnerima. Trajekt mora da ima:

1) dovoljan broj sigurnosnih mesta koja omogućuju da se drumska vozila, železnički vagoni i kontejneri pričvrste za trajekt;

2) alarm za uzbunjivanje u slučaju prekida električne energije u ventilacionom sistemu i rezervni izvor energije, kako bi se osiguralo održavanje ventilacije.

Član 11.

U prevoznim sredstvima vazdušnog saobraćaja životinje moraju da se prevoze u kontejnerima koji odgovaraju vrsti životinja.

Član 12.

Železnički vagon, drumsko vozilo i brod za prevoz životinja kod dužeg prevoza životinja moraju da imaju:

1) krov od svetlog materijala izolovan na odgovarajući način;

2) dovoljan broj pregrada u odnosu na broj i vrstu životinja;

3) hranilice i pojilice konstruisane i postavljene na način koji odgovara vrsti životinja koje treba hraniti i napajati;

4) rezervoar sa vodom čiji kapacitet iznosi najmanje 1,5 % maksimalne popunjenosti teretom tog prevoznog sredstva, koji je napravljen tako da može da se proverí nivo vode u rezervoaru i koji je povezan sa uređajima za napajanje.

Član 13.

Drumsko vozilo kod dužeg prevoza životinja mora da ima ventilacioni sistem koji obezbeđuje temperaturu od 5°S do 30°S u prevoznom sredstvu, sa tolerancijom od $\pm 5^{\circ}\text{C}$, bez obzira da li se drumsko vozilo kreće ili stoji.

Ventilacioni sistem u drumskom vozilu kod dužeg prevoza mora da obezbedi ravnomernu cirkulaciju vazduha kroz celo prevozno sredstvo sa minimalnim protokom vazduha nominalnog kapaciteta od 60 m³/h/KN popunjenosti teretom prevoznog sredstva i koji može da radi najmanje četiri sata nezavisno od rada motora prevoznog sredstva.

Član 14.

Drumsko vozilo kod dužeg prevoza životinja mora da ima sistem za praćenje temperature vazduha u prevoznom sredstvu sa uređajem za beleženje tih podataka i alarmnim sistemom. Senzori za praćenje temperature moraju da budu postavljeni u onim delovima drumskog vozila, koji su najviše izloženi lošim vremenskim uticajima. Dobijeni podaci o temperaturi moraju da imaju datum merenja. Alarmni sistem upozorava vozača kada temperatura vazduha u drumskom vozilu pređe dozvoljenu granicu.

Član 15.

Drumsko vozilo kod dužeg prevoza životinja mora da ima navigacioni sistem.

Član 16.

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”.

Broj: 110-00-00300/2009-09 MINISTAR U Beogradu, 9. marta 2010. godine

Obrazloženje

1) Pravni osnov za donošenje akta
Pravni osnov za donošenje Pravilnika o uslovima u pogledu prevoznih sredstva u kojima se prevoze životinje (u daljem tekstu: Pravilnik) sadržan je u članu 23. stav 8. Zakona o dobrobiti životinja („Službeni glasnik RS”, broj 41/09).

2) Razlogi za donošenje akta Razlog za donošenje Pravilnika sadržan je prvenstveno u članu 88. Zakona o dobrobiti životinja, kojim je propisano da se propisi koji se donose na osnovu ovlašćenja iz ovog zakona donose u roku od dve godine od dana stupanja na snagu ovog zakona. Usklađivanje sa propisima Evropske unije, kao prioritetan zadatak, takođe je razlog za donošenje ovog Pravilnika.

Pravilnik je usklađen sa Uredbom Saveta broj 1/2005 o zaštiti životinja u toku transporta (Council Regulation(EC) 1/2005 on the protection of animals transport) u delu koji se odnosi na uslove koje treba da ispunjavaju prevozna sredstva za prevoz životinja.

3) Objašnjenje osnovnih pravnih instituta
Članovima 1. i 2. odnosno osnovnim odredbama propisan predmet uređenja i značenje pojedinih izraza. Članom 3. propisano je od čega treba da budu izrađeni prevozna sredstva i oprema. Na taj način treba da se: izbegnu povrede, bol, patnja i mučenje životinja; obezbedi sigurnost životinja tokom prevoza; spreči mogućnost da životinje pobegnu ili ispadnu iz prevoznog sredstva; obezbedi zaštita životinja od nepovoljnih vremenskih prilika i ekstremnih temperatura; obezbedi dovoljno slobodnog prostora iznad životinje, koja stoji u svom prirodnom položaju u cilju održavanja cirkulacije; obezbedi pristup životinjama, da one mogu da se pregledaju i da im se pruži odgovarajuća nega; obezbedi kvalitet i kvantitet vazduha, koji odgovara vrstama životinja koje se prevoze; omogućiti lako čišćenje i dezinfekciju; obezbedi podna površina koja sprečava klizanje; obezbedi podna površina koja na najmanju moguću meru smanjuje izlivanje urina i fecesa; obezbedi dovoljno osvetljenje za pregled i brigu o životinjama tokom prevoza.

Članom 4. propisano je od čega se izrađuju podovi u prevoznom sredstvu i šta se time omogućuje.

Članom 5. propisano je da prevozno sredstvo mora da ima adekvatnu ventilaciju, da ventilacija treba da obezbedi dovoljno kiseonika životinjama, da ukloni neprijatne mirise i gasove i reguliše temperaturu i vlažnost, kao i da se kontejneri smeštaju tako da ne ometaju ventilaciju.

Članom 6. propisano je da se prevozno sredstvo oprema svetlosnim uređajem (fiksni ili prenosni) koji je dovoljan za pregled, hranjenje i napajanje životinja.

Članom 7. propisano je kakva treba da bude oprema za utovar i istovar, od čega se ta oprema sastoji i tehnički detalji vezani za konstrukciju rampi.

Članom 8. propisano je da svaki železnički vagon i drumsko vozilo kojim se prevoze životinje moraju da budu jasno i vidljivo obeleženi.

Članom 9. propisano je šta brod za prevoz životinja mora da ima, odnosno kakve uslove mora da zadovolji

u pogledu ograde, obora i palube, alarma za uzbunjivanje, izvora električne energije, prolaza, rampi i hodnika, drenažnog sistema, prostora za zalihe sveže vode, hrane i prostirke za životinje, sistema za kontinuirano snabdevanje svežom vodom, opreme za hranjenje životinja, protivpožarne opreme i ventilacionog sistema.

Članom 10. propisano je kako se na trajektu prevoze životinje i šta trajekt mora da ima u pogledu dobrobiti životinja.

Članom 11. propisano je da se u sredstvima vazdušnog saobraćaja životinje prevoze u kontejnerima koji odgovaraju vrsti životinja i da se prevoz vrši u skladu sa propisima za prevoz živih životinja Međunarodnog udruženja za vazdušni saobraćaj.

Članom 12. propisano je šta mora da ima železnički vagon, drumsko vozilo i brod za prevoz životinja kod dužeg prevoza životinja.

Članom 13. propisano je da drumsko vozilo kod dužeg prevoza životinja mora da ima ventilacioni sistem koji obezbeđuje odgovarajuću temperaturu u prevoznom sredstvu bez obzira da li se drumsko vozilo kreće ili stoji, kao i da taj ventilacioni sistem mora da obezbedi ravnomernu cirkulaciju vazduha kroz celo prevozno sredstvo sa minimalnim protokom vazduha nominalnog kapaciteta od 60 m³/h/KN popunjenosti teretom prevoznog sredstva i koji može da radi najmanje četiri sata nezavisno od rada motora prevoznog sredstva.

Članom 14. propisano je kakav mora da bude sistem za praćenje temperature vazduha u drumskom vozilu kod dužeg prevoza životinja.

Članom 15. propisano je da drumsko vozilo kod dužeg prevoza životinja mora da ima navigacioni sistem.

Članom 16. propisano je da ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”.

3) Procena finansijskih sredstava

Za primenu Pravilnika nije potrebno izdvojiti dodatna sredstva u budžetu Republike Srbije.